

Tècniques Terapèutiques en Fisioteràpia de l'Aparell Locomotor 2012/2013

Codi: 102979

Crèdits ECTS: 6

Titulació	Pla	Tipus	Curs	Semestre
2500892 Graduat en Fisioteràpia	961 Graduat en Fisioteràpia	OB	2	2

Professor de contacte

Nom: Cristina Cucalón Tobalina

Correu electrònic: Cristina.Cucalon@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: Sí

Algun grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

No hi ha prerequisits de matrícula.

L'equip docent recomana haver cursat i assolit les següents assignatures: Anatomia Humana I i II, Funció del Cos Humà, Biofísica i Biomecànica, Fonaments de Fisioteràpia, Metodologia Científica, Conceptes Clínics Patològics i Avaluació Clínica i Instrumental en Fisioteràpia de l'Aparell Locomotor.

Objectius

L'assignatura es programa al segon curs del Grau de Fisioteràpia i forma part del grup de les assignatures de Fisioteràpia de l'Aparell Locomotor. Constitueix part de la base de la formació en mètodes i procediments fisioterapèutics.

Els objectius generals són:

- Definir els objectius generals i específics per a l'aplicació del tractament fisioterapèutic en alteracions de l'aparell locomotor.
- Conèixer l'aplicació de les tècniques, mètodes, procediments i actuacions fisioterapèutiques encaminades a la pràctica clínica.
- Integrar els coneixements, habilitats i actituds pròpies de la fisioteràpia per resoldre casos clínics concrets en l'àmbit hospitalari, extrahospitalari i de l'atenció primària i comunitària.
- Adquirir els valors ètics i professionals necessaris per a la pràctica clínica.

Competències

- Analitzar i sintetitzar.
- Aplicar els mecanismes de garantia de qualitat en la pràctica de la fisioteràpia, segons els criteris reconeguts i validats.
- Demostrar que té coneixement de la morfologia, la fisiologia, la patologia i la conducta de les persones, tant sanes com malaltes, en el medi natural i social.
- Demostrar que té prou coneixement dels mètodes, procediments i actuacions fisioterapèutics, encaminats a la terapèutica clínica.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom

- Determinar el diagnòstic de fisioteràpia segons les normes i amb els instruments de validació reconeguts internacionalment.
- Dissenyar el pla d'intervenció de fisioteràpia d'acord amb els criteris d'adequació, validesa i eficiència.
- Expressar-se de manera fluida, coherent i adequada a les normes establertes, tant oralment com per escrit.
- Integrar, a través de l'experiència clínica, els valors ètics i professionals, els coneixements, les habilitats i les actituds pròpies de la fisioteràpia per resoldre casos clínics concrets en l'àmbit hospitalari, extrahospitalari, i de l'atenció primària i comunitària.
- Organitzar i planificar.
- Participar en l'elaboració de protocols assistencials de fisioteràpia basats en l'evidència científica i fomentar activitats professionals que dinamitzin la recerca en fisioteràpia.
- Prendre les decisions més adequades davant d'una situació determinada.
- Raonar amb sentit crític.
- Valorar l'estat funcional del pacient considerant els aspectes físics, psicològics i socials.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar i sintetitzar.
2. Aplicar els mètodes, procediments i actuacions de la fisioteràpia en les diferents especialitats clíniques que tracten les afeccions de l'aparell locomotor.
3. Aplicar els mètodes, procediments i actuacions fisioterapèutics bàsics en la terapèutica de les lesions i/o malalties que afecten el sistema musculoesquelètic, posant èmfasi en la teràpia manual.
4. Aplicar els procediments adequats de valoració de fisioteràpia, amb l'objectiu de determinar el grau d'afectació del sistema musculoesquelètic i la seva possible repercussió funcional.
5. Aplicar mètodes específics d'intervenció de fisioteràpia per promoure hàbits de vida saludables, en relació amb l'aparell locomotor, a través de l'educació per a la salut.
6. Definir els objectius generals i específics per a l'aplicació del tractament fisioterapèutic en alteracions de l'aparell locomotor.
7. Descriure i analitzar el moviment humà.
8. Descriure i analitzar els mecanismes de garantia de qualitat en els processos d'atenció fisioterapèutica del sistema musculoesquelètic.
9. Descriure i analitzar els mètodes d'anàlisi del moviment humà.
10. Descriure i analitzar els protocols assistencials de fisioteràpia basada en l'evidència en les alteracions del sistema musculoesquelètic.
11. Descriure i aplicar els procediments adequats de valoració de fisioteràpia, amb l'objectiu de determinar el grau d'afectació de l'aparell locomotor i la seva possible repercussió funcional.
12. Descriure les bases de la valoració del sistema musculoesquelètic.
13. Descriure les circumstàncies que condicionen les prioritats d'actuació en el tractament fisioterapèutic d'alteracions de l'aparell locomotor.
14. Descriure les guies de bona pràctica clínica aplicades a les alteracions de l'aparell locomotor.
15. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom
16. Dissenyar els procediments de cinesiteràpia, mobilització, manipulació, massoteràpia i tècniques manuals pròpies de la fisioteràpia.
17. Dissenyar exercicis terapèutics per a les malalties i lesions ortopèdiques, traumatològiques, reumatològiques i esportives.
18. Dissenyar les diferents modalitats d'electroteràpia, vibroteràpia, termoteràpia, hidroteràpia i totes les teràpies que utilitzen els mitjans físics que són propis de la fisioteràpia de l'aparell locomotor.
19. Enumerar els diferents tipus de material i aparells que cal utilitzar en el tractament fisioterapèutic d'alteracions de l'aparell locomotor.
20. Establir hipòtesis diagnòstiques de fisioteràpia a través de casos clínics amb alteracions del sistema musculoesquelètic.
21. Expressar-se de manera fluida, coherent i adequada a les normes establertes, tant oralment com per escrit.
22. Identificar els canvis fisiològics i estructurals que es poden produir com a conseqüència de la intervenció de fisioteràpia en les alteracions de l'aparell locomotor.
23. Localitzar mitjançant la palpació en superfície els diferents músculs.
24. Organitzar i planificar.
25. Prendre les decisions més adequades davant d'una situació determinada.

26. Raonar amb sentit crític.

27. Resoldre casos clínics susceptibles de tractament fisioterapèutic en l'àmbit de les afeccions del sistema musculoesquelètic.

Continguts

Conceptes bàsics i habilitats tècniques necessàries per a una correcta realització del tractament de fisioteràpia.

BLOC 1: L'exercici Terapèutic i l'Activitat Física.

- Introducció.
- Cinesiteràpia.
- Mecanoteràpia, Suspensoteràpia i Politxoteràpia.
- Entrenament muscular.
- Entrenament de la capacitat aeròbica.
- Estiraments miotendinosos.
- Reeduació propioceptiva.
- Massoteràpia.
- Teràpia manual.
- Relaxació i conscienciació corporal.

BLOC 2: Els agents físics.

- Hidroteràpia.
- Crioteràpia.
- Termoteràpia superficial i profunda.
- Electroteràpia.

Metodologia

La docència es basa en classes teòriques i pràctiques.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes magistrals	33	1,32	2, 3, 5, 7, 9, 22, 23, 27
Pràctiques de laboratori: Exposicions, per part del professor, de com es realitzen les diferents tècniques sobre un model de manera directa a classe.	10	0,4	2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 11, 12, 13, 16, 17, 18, 19, 20, 22, 23, 27

Tipus: Supervisades			
Resolució de cassos clínics.	4	0,16	
Seminaris: Els alumnes sota la supervisió del professor practiquen entre ells.	21	0,84	1, 4, 6, 11, 12, 13, 17, 18, 19, 20, 21, 24, 25, 26, 27
Tipus: Autònomes			
Estudi dels continguts i realització d'esquemes, mapes conceptuals i resums	39	1,56	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 22, 23, 27
Recerca i tractament d'informació que completi els coneixements teòrics de les activitats dirigides	20	0,8	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 22, 23, 27
Redacció d'informes en relació als casos clínics treballats a classe.	5	0,2	
Redacció de treballs a partir de recerca bibliogràfica, individualment o en grup.	15	0,6	2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 22, 23, 27

Avaluació

Tipologia	Durada	Descripció de la prova d'avaluació	Criteris d'avaluació	Nota mínima per aprovar	% de la nota final	Calendari
Avaluació teòrica	2 h	Preguntes de resposta múltiple.	60 preguntes; 4 opcions per pregunta, de les quals 1 és correcta	5	45%	Juny
Avaluació continuada	Avaluació continuada	Exercicis d'avaluació continuada associats a la resolució de casos clínics i a la recerca en bases de dades.	Assistència als seminaris pràctics obligatòria. - Redacció de 2 informes individuals associats als casos clínics treballats a classe. - Realització d'un treball grupal + exposició oral a classe	5	10% 20%	Febrer a Juny
Avaluació pràctica	15 min	L'estudiant haurà de realitzar correctament 2 procediments d'habilitats clíniques.	- La realització de forma adequada de 2 procediments d'entre tots els vistos en els seminaris pràctics. - Raonament oral que justifiqui els diferents passos dels procediments	5	25%	Juny

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Avaluació pràctica	25%	1	0,04	4, 6, 8, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 24, 25, 26, 27
Exercicis d'avaluació continuada.	30%	0	0	1, 4, 6, 11, 12, 13, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 24, 25, 26, 27
Teòrica	45%	2	0,08	2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 16, 17, 18, 19, 20, 22, 23, 27

Bibliografia

Bibliografia específica

- Adler S, Beckers D, Buck M. La facilitación neuromuscular en la práctica. Guía ilustrada. 2ª ed. Madrid: Médica Panamericana; 2002.
- Alter M. Los estiramientos. Desarrollo de ejercicios. Barcelona: Paidotribo, 2004.
- Aramburu de Vega C., Muñoz E., Igual C. Electroterapia, Termoterapia e Hidroterapia. Madrid: Síntesis; 2003.
- Arcas MA, Gálvez DM, *et al.* Manual de Fisioterapia. Alcalá de Guadaira: MAD; 2004.
- Cameron, M. Agentes físicos en rehabilitación. Saunders-Elsevier, 2009.
- Cassar, M. P. Manual del masaje terapéutico. Madrid: McGraw-Hill interamericana, 2001.
- Gallego, T. Bases teóricas y fundamentos de fisioterapia. Madrid: Médica Panamericana; 2007.
- Heiko Dahl. Fundamentos de la terapia manual. Paidotribo. 2004.
- Kaltenborn, F.N. Fisioterapia manual. Extremidades. 10 Ed. Mc Graw-Hill Interamericana. 2001.
- Kisner C. Allen Colby L. Ejercicio terapéutico. Barcelona: Paidotribo; 2005.
- Martínez JL, Martínez J. Poleas y suspensiones en la actividad física y la fisioterapia. Madrid: Aran; 2008.
- Payne R.A. Técnicas de relajación. Guía práctica. Barcelona: Paidotribo; 1999.
- Plaja J. Analgesia por medios físicos. Madrid: Mc Graw-Hill-Interamericana; 2000.
- Riemann BL, Lephart SM. The sensorimotor system, part I: The physiologic basis of functional joint stability. Journal of athletic training. 2002; 37(1):71-79.
- Trew M, Everett T. Fundamentos del movimiento humano. Barcelona: Masson; 2006.
- Vilar E, Sureda S. Fisioteràpia del Aparato Locomotor. Madrid: McGraw-Hill; 2005.
- Watson, T. Electroterapia. Práctica basada en la evidencia. Elsevier. Churchill Livingstone, 2009.
- Ylinen J. Estiramientos terapéuticos. Barcelona: Elsevier Masson, 2009.